

det saa hyppigt gaar, at naar man stiller sine Krav for højt, falder det hele til Jorden, saa er man ikke i Stand til at gennemføre noget som helst. Der er for mig ingen som helst Tvivl om, at en af Grundene til, at Sagen faldt, var den, at man fra yderlig-gaaende beskyttelsesvenlig Side paa adskillige Punkter — ingenlunde overalt — stillede aldeles urimelige Fordringer, og at man paa den anden Side ogsaa fra frihandelsvenlig Side greb uheldigt ind. Resultatet var, som den højtærede Finansminister udtalte i sidste Samling, at en Gennemførelse af Værditolden var umuliggjort. Det er nemlig givet, at hvis vi vil have en Værditold gennemført, maa nogle Sætsler gaa opad og andre nedad; det rigtige Princip skulde jo netop ligge deri, at jo dyrere, jo mere luksuøs en Vare er, desto højere skal Toldafgiften være. Men man stillede altsaa sine Fordringer fra begge Sider. Fra beskyttelsesvenlig Side stillede man endog Krav om — jeg nævner det nærmest som et Kuriosum, og jeg tilføjer, at det var ikke fra Medlemmer af dette høje Ting, thi for dem var det fuldstændig klart, at noget saadant ikke lod sig gennemføre, men det var en personlig Henvendelse, der kom til Udvalget udefra — en 50 Gange Forhøjelse af Toldafgifterne. Det er det højeste, jeg har været ude for, men ikke helt sjælden mødte vi jo Krav om 10—15 Gange Forhøjelse. Det er jo givet, at den Slags Fordringer ikke lader sig gennemføre. Men det er lige saa givet, at en Toldreform ikke lader sig gennemføre, naar man stiller det Krav, at der ikke paa noget Punkt, selv ikke for rene Luksusvarer, maa gaas op med Afgifterne. Disse forskellige Krav bevirkede altsaa, at Forhandlingerne gik i Staa.

Der blev saa mod Samlingens Slutning, som vi alle husker, rettet det Spørgsmaal til den højtærede Finansminister, hvorledes Stillingen vilde blive, naar vi nu kom sammen igen til Efteraaret, om man saa kunde forvente atter at faa forelagt Toldlovsforslaget, saa at vi igen kunde begynde at strides om det. Det blev nemlig gjort gældende, hvad der vel ogsaa er berettiget, at Industrien ikke er tjent med ikke at vide, om den er købt eller solgt, om jeg maa bruge det Udtryk. Paa alle de Punkter i Toldloven, hvor der tilsigtes større Forandringer, er det jo næsten umuligt — det skal indrømmes — for Industrien at disponere fornuftigt under en saadan Usikkerhed; særlig i disse saa kritiske Tider, som det i mangt og meget er, har Industrien maaske ogsaa Krav paa mere Hensyntagen i Retning af, at der bør være Ro om Erhvervsforholdene,

end i andre Tider, hvor den maa finde sig i at være underkastet Udviklingens Lov ligesom alle andre. Men der blev altsaa gentagne Gange, maaske ogsaa med stigende Styrke, rettet det Spørgsmaal til Finansministeren: Er vi nogenlunde sikret mod, at vi en længere Aarrække kommer til at svæve i denne Uvished om, hvorledes disse Forhandlinger ender? Overfor dette Spørgsmaal var det, den højtærede Finansminister, som jeg begyndte med at sige, ved Slutningen af sidste Samling fremkom med den Udtalelse, at saa længe der ikke var nogen Udsigt til en mere frugtbringende Forhandling, vilde han ikke atter fremsætte Lovforslaget, men i Stedet for gaa til det, som var absolut nødvendigt, nemlig at bringe de Fejl og Abnormiteter, baade med Hensyn til Industrien og med Hensyn til det administrative, som i Tidens Løb var kommet ind i Toldloven, ud af Verden, altsaa gaa til det, som den Gang blev kaldt en teknisk Revision af Toldloven, hvilket vil sige, at man ikke skal røre ved de gamle Stridsspørgsmaal. Og det er altsaa det Lovforslag, vi nu staaar overfor.

Ærede Medlemmer vil forstaa, at jeg gaar til Forhandlingen om dette Lovforslag uden nogen som helst Begejstring, men jeg gaar til den i Erkendelsen af, at det er et Lovforslag, vi ikke kan afvise, naar Industrien kræver at faa i alt Fald nogen Respit og nogen Ro, saa at de ved, hvorledes de sidder i det i den nærmeste Fremtid. Jeg venter mig intet — og det er der ingen, der kan — med Hensyn til Løsningen af de principielle Spørgsmaal, der har været Partierne imellem. Jeg haaber ikke, at det er andet end en Udsættelse. Den kan vare et Aar eller to, det skal jeg ikke spaa om, men jeg haaber ikke, det er andet end en Udsættelse, thi Folket vil i det lange Løb kræve Værditolden gennemført. Det, der sker nu, er det, at Værditoldsspørgsmaalet skrinlægges, som sagt forhaabentlig for en kortere Tid, og derved opnaar Industrien i Virkeligheden væsentlig at blive staaende ved den Beskyttelse, der er i Toldloven af 1908, og da der nærmest er Udsigt til faldende Priser, har den endog Udsigt til en stigende Beskyttelse fra Aar til Aar, en Beskyttelse, som vi fra vor Side under den højtærede Finansministers Ledelse havde ment at ville indkassere til Fordel for Samfundet, idet Beskyttelsen skulde have været begrænset, samtidig med at den absolut retfærdigere Værditold blev gennemført. Men det maa man altsaa se bort fra, den Sten, man ikke kan løfte, maa man lade ligge.

Med Hensyn til selve Lovforslaget